A' ROMAI TSASZÁRI ÉS AP. KIRÁLYI FELSÉGNEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Indúlt BETSBÖL *Szombaton* 15. *Mártziusb.* 1788.

Minden-féle Hadi-Történetek, és Tudósitások.

Ebben a' 18-dik században már most 3-dikszor lobbant-fel a' Török-Porta, és az Austriai-Házközött a' hadakozásnak tüze. Az elsö háború eredett 1715-ben, mikor a' Törökök véletlenül a' Velentzeieknek birtokait meg-támodván, töllök *Morea* fél-szigetét el-vették, és ez-által a' *Kárlovitzi* 1699-ben kötött békességet; mely a' Velentzeiekröl-is szóllott, meg-rontották. Austriával-is 1716 ban elkezdödött a' háború; de *Eugeniusnak Pétervárad-nál* és *Belgrádnál* tett hires gyözedelmei, okozták

1718-ban azon békefséget, melyben *Servia*, *Belgrád*, és Oláh-orfzágnak edgy-réfze az ólt folyó vizéig, Auftriának jutott. A' mófodik háborura adott 1737-ben a' Törököknek a' Mufzka Tartományokba tett gyakor ki-ütéfek alkalmatofságot: ez 2 efztendőkig tartván, következett az a' békefség; mely hirtelenkedve, VI-dik *Károly* Tsáfzárnak nem tettzéfe-fzerént köttetvén; nem vólt Auftriának igen hafznos. Ez már a' jelen-való 3-dik Török-háború: melyre hogy a' Török-Portának azon fzándéka, mely-fzerént Krimiát a' Mufzka Udvartól a' frigykötés ellen el-akarta foglalni; adott légyen alkalmatofságot, tudva vagyon. Ennek ki-meneteléről az ellenkező hatalmaknak, és a' kéfzületeknek nagyságából lehet itélni: mert Auftria, és az ezzel frigyes Mufzka Udvar, a' fel-vetéfek-fzerént 500-ezer fegyveres katonát állitottak-ki a' Török-eleibe; de a' tsatázni akaró Törökök fzáma fem kevefebb ennél: és igy egéfzfzen edgy Millió katona rántott edgymásellen fegyvert. Bóldog Iften! Mely fokaknak forr a' jó vér ezek közül az erekben! vagy erekbôl.

Nem örvendetes hiré az, az ellenség-kúfzöbében fegyverrel álló hideget meleget edgy-aránt fzenvedő *Mars* Vitéz-fiainak? midőn azt halják, hogy az ő Urok 2-dik *Jóſef* olly kegyelmes rendeléft mondatik tettnek lenni; mely-fzerént minden hadi-prédák eladatván, az azt nyert Katonák között fel-ofztafsanak — ha pedig az illyetén préda fegyverbôl és más hadi-kéfzületekbôl találna állani; annak maga ő Felsége bizonyos illendő árrát fogná fizetni. — A' *Gréfen* Magyar Hufzár Regementje, melynek már edgy-néhány fzerentsés próbáiról a' Német-Levelekben-is örvendetes hireket olvasúnk, a' veresnadrágot, és az ellenség előtt mindég fzivre hatóbb

ér-

érzékenységet okozott Magyar kardot nagyon esmeretesé tette. Az ezek-által tett ragadományokról máskor emlékezvén — ezen nevezett Huszár Seregnek Fő-Strásamestere *Skaritza* Ur meg-sajditja a' múlt hetekben, hogy a' (*Spahik*) Török-lovas Katonák rá-ütő szándékkal volnának; melyre csak hirtelen edgy Kompánia Horváth gyalogságot kérvén magának, ezeket a' maga Huszárjainak hátok-megé állitá; kik a' lovasoktól éppen nem látszanak-vala. Rá-ütvén a' fortélyt nem tudó Török-lovasság kivont kardal, edgy puska lövésnyire közél várá: ekkor a' maga Huszárjai előtt; kik már ki-vont kardal készen állanak vala, el-kiáltja magát: *halbrekz, halb-links*! fele jóbbra, fele balra! kik jóbbra és balra két-felé válván, mig ezen gyalogság két kemény tüzet ada, a' két szárnyáról neki rugtatván az ellenségnek, 600 lovas Törökököket, csak nem példa-nélkül-való Vitézséggel, edgy lábig le-aprittata. — Edgy Szebenből tegnap előtt vett tudósitó levelet iktatúnk ide; melynek noha már némely része a' *Kurir* trombitájában hangzott-is, méltó az el-olvasásra; — „A' mi Oláh-országi Szomszédjaink sokkal ébrettebbek, hogy sem mindenek gondolhatnák. Maga a' Hertzeg *Mavrojéni* 3000 gyülevész Katonáival a' határon fekvő Város-felé *Toktsánra* törekedik; kinek jég-lábon álló kevélységének halotti pompájára már a' mi Huszárjaink-is fogokot fenik; a' honnan — Tudtára adatván a' mi Vezérünknek, hogy *Mavrojéni* edgy Spádárt 100 Törökökkel és 200 *Arnautákkal* szándékozik küldeni *Kineénbe*, (ez a' Veres-toronyi Kapunak által-ellennében lévő első Falú) a' múlt hónapnak 15-dikén *Kaballini* Kapitány Urat az első Oláh Szélregementnek edgy osztállyával; kik többnyire

kemény lövö Jágerek — és 16-dikán az *Orosz* Sergéböl *Rikhárd* Kapitány Urat maga Kompániájával; a' *Toskána* Sergéböl fél-osztályt a' Veres-kapuhoz küldvén, 17-dikben öket maga a' Vezér a' Királyi határon által-vezeté, és az *Ölt*-vizén fekvö hidat el-foglalá. Innen *Kinéenbe*, mely falú a' Havasok közt egy kies völgyben fekszik, 10 órára meg-érkezék, hól az itt lévö Oláhságtól bámúló szivességgel fogattatván, egy Bojér csak hamar megsugá a' Vezérnek, hogy az erdöben nem meszsze egy Kapitány 16-magával lappangana; kinek legottan a' Huszárok utánna indúlának, és meg-kapván, magokat szivesen fel-adák; kik-is Febr. 19-dikén 11 órakor ide Szebenbe hozatának. Ezeknek Kapitánnyok *Mácedoniai* Görög, Bukuresti Kereskedö; ki-is egy csorda Olának akaratja-ellen tétetett vala *Mavrojénitöl* Vezérjévé. Ezen 16 embernek 28 pistollyok 14 puskájok, 2 kardjok és 2 lovok vala; melyböl, ezen Pappiros-malomba való Vitézek mely kemény hadi-lábon áljanak, ki-ki által-láthatja. Ezen fogoly Kapitány tegnap a' fö Vezérnél ebédele, és az egész Oláh-országi fa-nyelü Katonaságról leg-bizonyosobb tudósitást teve. A' többi között azt-is meg-jelentette, hogy *Rivniken*, mely Helység *Kinéentöl* csak 4 mértföld, egy nagy Elés-tár csak 30 Törökötöl öriztetik; hová leg-ottán nagy febességgel Császári Katonák küldetének, hogy a' már régen örizeten lévö Törököket váltanák-fel. — Mely nagy kegyelmességgel, mely nagy emberi-szeretettel kiván vala a' mi F. Monárkhánk és az ö fegyverben lévö egész Tábora bánni az ellenségével, ezek éppen ollyan emberhez nem illö kegyetlenséggel és csufsággal illetik a' mi

tsa-

tsatában el-esett katonáinknak hólt testeket, a' mellyeket kezekbe kerithetnek; és mint törvénytelen gomba ellenség; a' félelemnek miatta most önként fel-adják magokat, majd midőn a' miéink nem-is vélnék, a' kevesebb számmal lévő őrizetre tűzet adnak s. t. Éppen most veszszük a' tudósitást, hogy a' Noviban lévő Törökök; kik előbb fejér Zászlok' ki-tétele által magokat fel-adták vala, annak-utánna tűzelni kezdettenek és tsufságból minden szinü Zászlókat raktanak ki. Egy tsatázás-közben el-esett Ts. Tisztet halva meg-találván azt öszve-darabolták és a' tűzre hányták. A' Dubitzai Törökök a' tsatában el-esett katonáinknak mind fejeket szedték, azoknak fejeket a' Vár-fokán rendre karóba verték, a' káskétlit fejekre rakták, nékiek bajúszszat festettenek és szájokba pipát adtanak. Egy Káplárt nyársba huzván, azt a' Vár kapujába állito ták, fegyvert adtanak kezébe, káskétlit fejébe, pipát a' szájába — tsuda volna-é hát, ha ezek közzül e' fene természetü állatok közzül tsak egynek-is a' miéink pardont adnának? Miólta az efféléket a' miéink észre vették, azólta mint a' kölykeitől meg-fosztatott nyöstény Oroszlány ők-is olly fel-forrott indúlattal tsatáznak ellenek, és még mind eddig igen szerentsésen folytatták a' háborút. — Éppen most érkezik a' Német-levelekben a' tudósitás, hogy a' *Gréfen* Huszár Sergének egy Svadroma megint egy Török lovas-testet irgalmatlanúl meg-zavart, és 100-at közüllok el-fogot. — A' Porta 10-ezer arannyot igért annak, ki a' pártotütött Skutari Bassának fejére szert tehet, és azt kézbe adhatja; ő pedig a' Skutari Bassa 20-ezer katonáival Bányalukához közelitteni mondatik, és az ő fejére alkudazokkal 100-ezer milliomokért-is még-tsak szóba sem akar állani. —

Dreznyiknek meg-vételéhez még ezt-is hozzá adják, hogy a' benne lévö, a' miéinkel fene-duhösséggel viaskodott Törökök látván, hogy a' Város sok bombi és tüzes gollyobisoktól lángba vagyon borúlva, és hogy nints mód a' meg-maradásra; sokan közzullök önként a' tüzbe ugrattanak, vagy dárdájokkal magok magokat által-ütötték; olly reménységgel, hogy majd vatsora után *Mahumeddel* edgyütt dohányozhatnak, de többnyire dohányos zatskóikat mind el-szedték a' Horvátok; és Kapitány *Mamola* 200 darab marhát küldött a' prédából a' fö Hadi-szállásra; nem igaz hát azon tudósításunk, hogy a' Horvátok itt a' prédát mind meg-emésztették vólna.

Mint lett dólga *Zettin-Várának*; melynek ostromlására *Pesarely és Knezetits* Urak rendeltettek, még nem bizonyos: Ez a' *Zettin* 3-ölnyi vastagságú kö-fallal vagyon körül-véve, a' Föbb kapunak tetejére tsináltak a' Törökök edgy 4 szegeletü épületet, mellyet fövényel, földel, és kövel teletöltöttek, olly tzéllal; hogy-ha az ellenségek a' kapun bé-akarna menni, ezen épületnek le-dojtésével azokat el-temessék, és a' kapú-nyilását az-által bétöltsék; ebben a' Városotskában vagyon 40 ágyú és 800 Török örizetül. Barmaikat és ollyas jovaikat edgy közel-lévö erdöben sorompókkal körül-véve artják és örzik, a' mint a' hiuzi szemmel biró kémek ennek végire mentek. *Dubitza*, az a' vesztett vér-ontásnak barlangja, mely már olly sok Vitézeinket meg-emésztette; a' mint irják meg-vétetett: bártsak igaz vólna! — A' mely 70 fogoly Törököket Svetitzbe hoztak; azok közt találtatik a' Aga, edgy Török Pap, ollyan rongyos mint edgy

le!

lepedős tzigány; a' többi-is mind igen otsmányúl néz-ki.

Egy szemmel látott bizonyságnak *Rajevó-Zeloból* a' múlt hónapnak végén költ Levele: a' Broder Rgmtbéli Major *Legrád* Ur közelebbrôl tett jeles tselekedeteirôl. Itt minékünk gyakran a' fülünk mellett fuvölt a' Török gollyóbis: a' Száva-vize tulsó partján fekszik *Basánka*, mely mint-egy 150 házakból áll, és tsupa Törökök lakják: körülötte feküsznek 9. hozzá tartozó Török-faluk, a' szomszéd hegynek tetején vagyon az ô Várok, 4 szegeletre formált Sántzal és sorompókkal bé-keritve: ezen hegynek alyán vagynak ki-szegezve a' hajókat örzô ágyúk, ezen helységeket örzik 3 Zászló alatt lévô lovas és gyalog Törökök. Tegnap Major *Legrád* Ur Kapitány *Moldovitsal* a' helynek szemléléſire a' Száva-vize partjáig ki-ment vala, de sietve kételenitteték viszsza térni, mert a' Törökök, kik a' magokra menendô ostromot gyanitják vala, rutúl kezdék a' gollyobisokat a' Száván által hajigálni: már a' Major Urnak ágyuzó-legényi, edgy osztály Fuzilérje (Flintás Katonák) és edgy Kompánia jágere készen vóltak melyek bokros helyen titkosan vezéreltetvén már a' parthoz közel meg-állottak vala: de nem tudván az ellenség fekvését, nem akartak vaktába probálni, hanem edgy-néhány Jágerek elô állittatván edgyenként kezdének lövöldözni, sa'sérozni, melyre az értetlen Törökök az ô les-helyeikbôl mind elô-szaladának: ekkor a' Major *Legrád* ágyni kezdének menydörgeni, a' Törököknek nem kevés kárával; melyre a' Törökök felejtvén a' tüzeléſt, ismét Sántzaikba verték magokat, melyekbôl midôn kemény ágyuzás által-is nem lehetne ôket ki-üzni, Major *Legrád* Ur olly bátorságra ve-

temedett hogy 100 legénnyével 4. hajókra ülvén által indúlna az ellenség földére, a' hajóknak el-foglalására: mihelyt a' Törökök öket hajókra ülni észre vették mingyárt ujra elő-nyargaltak, hogy által-menetelében meg-akadályoztassák, de magoknak még több kárával mint elébb, mert az innen lévő ágyuk meg szünés-nélkül dörgöttenek rájok; és igy Májor *Legrád* Ur a' tulsó partra ki-érkezvén, kemény tüzeltetés által a' Törököket Sántzaikba viszsza kergette. Söt látván a' Törökök hogy ott sints bátorságos maradások, 3 Zászloikat öszve szedvén, el-szaladtanak és a' Várat-is üressen hagyták. De nem lévén tzélja a' Májer Urnak a' Várat olly kevés néppel el-foglalni, minthogy a' Török ágyukat kereketlen vóltok miatt hirtelen el-hozni nem lehetett, elégnek tartotta a' parton lévő hajókat el-foglalni, és azokkal még azon napon viszsza-jöni: jól-is esett a' dolog, mert az alatt a' Törökök nagyobb számmal gyülvén-öszve, kezdettek a' Májor Urra viszsza-jövetelében tüzelni, de kételenittettek a' mi ágyuink parantsolatjára ismét el-halgatni. Ezen tsatában ugy belé-hevültek a' Horvátok a' viadalban, hogy ez-után több reménység lehet Vitézségekhez. Májor *Légrád* Ur-is itt tsak edgy szörszálon marada-meg; mert köntösén edgy ellenséges gollyobis szerentsésen keresztül mene.

(**) Péter - Váradról Generál Gróf *Kinszki* Urnak, Mártzius 3-dikán költ tudósitása-szerént: a' Török Grádiskától edgy orányi járó földre, *Róvina* határán, az ugy nevezett *Livetsi* mezőben, 7-ezer lovas Törökök Táborba szállottak: kik edgy *Száli-Agának* vezérsége alatt, *Bányalukából Gráditskájoknak* segittségére jöttek, és rész-szerént az ott-lévő házakban, rész-szerént Sátorokban meg-telepedtek.

tek. — A' *Bányaluka*-felé menö uton *Glóſznitzban*; az ugy nevezett *Karaulánál*, vagy a' *Rótzára* nevü hegy-alatt, a' Verbáſz folyó-vizének partján egy alkalmatos dombra, a' Törökök jó örizet alatt 6 ágyukat ki-ſzegeztenek; az ott által menö utnak bérekeſztésére. — A' Török *Gráliskának* a' miénkel által-ellenben lévö óldalán egy ujj Báſtya vagy lövö-Sántz éppittetett; melyre a' Törökök edgy ſzerfelett-való nagyságu ágyut ſzegeztenek vala-ki: de az innen tett lövöldözés által, azon ujj Báſtyának 4-ölnyi tsorbája eſett, a' nagy ágyu pedig haſzonvehetetlenné tétatett. — Ujj-*Orſova*, melyben örizetenn 7-ezer Törökök vagynak; olly nagy nyughatatlanságban, és magában való meg-haſonlásban vagyon az éleségnek ſzük-vólta miatt: hogy minden-naponként ſokan közüllök a' Dunán által jövén hozzánk által-ſzöknek. — A' Horváth-orſzági Tábortól, jött tudóſitás-ſzént: Febr. 27-dik, és 29-dikén, az Ototsáner Seregbéli Oberſter *Kulnekre* Skipéna nevü falunál, és az Ogulinus Seregbéli Oberſter *Pehárnikra* Terátska-róſa nevü erdönél a' Törökök rá-ütöttek; de mindenik hellyen 4-et magok közül halva hagyván viſzſza-tértek. Itt az Ototsánerek közül 8-an el-eſtenek, és 12-en ſebet kaptanak: az *Ogulinerek* közül 2-tö eſett-el. (**)

Edgy Bukovinából 4-dik Mártziusban jött Levél erösiti, hogy Printz *Koburg*, a' ki 30-ezerböl álló Kordonnal Bukovina-ſzéleit meg-erösitette: a' Tatárokuak a' Lengyel-orſzági ſzélekre tett gyakor ki-ütéſek által irra indittatott, hogy bellyebb nyomuljon. A' kémelödni ki-küldött Tiſztek hozzák azonban hirül: hogy mint-egy 7-ezer Tatárok igen közel vólnának; mely Tatároknak Printz *Koburg*-is 7-ezer katonáival eleibe megyen, de több Tatárokat talál 17-ezernél-

is,

is. Már ekkor késö levén viszsza-térni, tsatázásra megyen a' dolog, és mingyárt az elsö ütközetben Printz *Kobugnak* Katonái viszsza-veretnek: de meg boszonkodván ezen a' Printz, ujra rendbe szedi Katonáit, és 2-dik ütközetet próbál, még pedig olly szerentsésen hogy 8-ezer Tatárok a' tsatázó piatzon halva maradtak, a' többi el-széllyedett: itt részünkröl is 3-ezeren el-estenek. Más Levél ellenben ezen dologról azt mondja hogy a' Koburgi Seregnek mozdulása tzélozott vólt akkor Kotzim várára, de nem lévén a' *Románzovi* Armádának elegendö ágyuja, a' Koburgi Seregnek-is viszsza-kellett térni. A' Tatárokkal való tsatáról ezután bizonyosobbat fogunk irni. — Generál de-*Vins* Ur Katonáival körül-vévén edgy kisded Török-Városotskát, meg-izente a' lakosoknak, hogy vagy magokat adnák-fel, vagy az ostromlás el-fog-kezdödni: a' lakosok 24 orányi idöt kértenek a' gondólkozásra, mely idö alatt minden házoknak fedeleit le-rontották, hogy a' Várost meggyujtani ne lehessen; ekkor osztán meg-izenték Generál de-*Vinsnek* hogy már bátran el-kezdheti az ostromlást; mert ök magokat fel-nem-adják. — Megkell valláni hogy a' mostani hadi-történetekröl néha olly ellenkezö hirekkel tudósittatunk, hogy gyakron a' dológ koránt sem ugy találtatik mint hirdettetik: mi a' mint kapjuk a' tudósitást, ugy közöljük az E. Olvasókkal; azért ha valamiben külömben vólnais a' történet, addig magunkat menteni kiyánjuk mig a' történt dolognak valóságára juthatunk. — Edgy a' napokban *Sofia* környékéröl Bétsbe érkezett Árméniai Kereskedö azt beszélli, hogy ö edgy Serviába jövendö mint edgy 20-ezer fóból álló Török lovas Táborral találkozott; és az erösiti, hogy még ol-

lyon

lyan vállogatott Népből álló Török Tábort soha nem látott életében, mint ez. Mindenek azt beszéllik, hogy a' Porta a' leg-szebb és tanúltabb népet mind az Austriaiak ellen rendelvén, a' Muszkák ellen csak a' fegyverben téltúl gyakorlott Tatárokkal és az Ásiai Sergekkel fogna tsatázni. Ez annál nagyobb ditsőségire fog a' mi Népünknek szólgálni, midőn az ezeken nyert győzedelem' koszorujával fognak a' *Márs* mezejéről visszza-térni. — A' F. Monárkha minden Regementjeinek a' *Jusgladiumát* visszza adottnak lenni iratik; ugy, hogy az Obester, mint hajdon, azon-kivűl, hogy az Udvarnak jelentést tégyen, a' maga bűnőseit el-vesztheti és meg-elevenitheti. — A' mondatik, hogy sok Helységek Serviában minden Török lakosok-nélkűl vagynak és egészszen pusztán hagyattak. — A' Belgrádi Törökök a' külső-Városból mind a' Várba takarodtanak; ugy, hogy a' Hostátok mind üresen maradtak. — A' *Márs* préda fiai, a' *Szabad-Sereg*, minden tudósitások-szerént, mind eddig igen szerentsés volt; és alig mulik egy nap, hogy ezek a' Török földről marhákkal és más gazdag ragadományokkal ne-térnének-visszza. — A' Törököktől már el-vett hajóknak száma 181-re megyen; 34-et pedig őszve-rontották és el-meritették. Ezeken a' hajókban Lisztet és Török buzát 1032 mérőt, az az 2064 vékát találtanak 675 font vizát, és 45 bál gyapjút. — Az ellenség előtt talpon-fegyverben álló Austriai Tábornak számát 217-ezer 416 emberekre vetik némellyek; egész erejét pedig mind egyűtt 400-ezer fegyvere-fekre; mely szám az egész Europai leg-hatalmasobb Monárkhiákban a' leg-nagyobb szokott lenni.

A' Magyar-országi Nagy Tábornál következendö Vezérek vagynak:

A' leg-fôbb igazgató Vezér Feldmarsal *Lásci.* — A' Lovaság' Vezére G. *Kinszki.* — *Generál Lájdinántok:* Gemingen, Najgébauer, Blankenstáin, Klairfait, Tige, Drekhsler, Brekhánville, Splényi. *Generál-májorok:* Alvintzi (a' Gránátérosok Vezére) Palavicini, Benkháim, Harnonkart, Nádasdi, Ráil, Sturm, Ravanagh, Sztaader, Harrakh, de Alton.

A' Gyalog-Sergekböl ezek: 6. Patalion Gránátéros. — Fö Hertzeg Ferdinándé 2 Battaliom. Eszterházi Antal 2 Bat. Eszterházi Miklos 2. Gyulai Samuel 2. Károli 2. Nádasdi 2. Pálfi János 2. Alvintzi 2. de-Vins 2. Durlakh 2. Tertzi 2. Lattermann 2. D' Alton 2. Rájszki 2. Thurn 2. Neugebauer 2. Belgiojoso 2. Kaprara 2. Olasz Gránátéros 2. (*mind öszve* 44 *Bataliom.*) — *Lovasok:* Rafanagh 3 Divisio. Inokhevitz 3. Karamelli 3. Sakmin 3. Czatorinszki 3. Dragonyos Toskána Jósef 3. Kinszki 4. Modéna 4. Wurmszer Huszár 5 Divisio. (*mind öszve* 35 *Divisiok.*)

A' Gallitziai és Bukovinai Vezérek és Sergek: — *A' fôbb igazgató Vezér* Hertzeg Koburg. — *Generál-Lájdinánt* Szauer. — *Generál-Májorok:* Metzger, Thirháim, Buratinszki. — *Gyalog Sergek ezek:* Kaunitz 1. Batalion. de-Vins 1. Kollorédó 1. Schröder 1. Pelegrini 1. Toskána Károly 1. Széléli Katonaság 2 Batalion. (*mind öszve* 7 *Bataliomok.*) — Lovaság: 4 Divisio Erdödi. 2 Divisio Székely. *Az Erdélyi Tábor:* Fôbb-Vezér Feldmarsal Lájdinánt Fábris. — Generál Lájdinánt Rall

Ge-

— *Generál Májorok*: Brukhlakh, Pfefferkorn, Entzenberg. — *Gyalogh Sereg*: Gyulai Ferentz 3 Batálion. Orosz 3. Székely 6. (mind-ôszve 12 Bat.) — *Lovasok*: Huszár Toskána Sándor 5 Divisio. Szávoja Drag. 3. Székely Huszár 3. (*mind-ôszve* 11 *Divisio.*)

Temesvárt és a' Bánátban: Fôbb Vezér Feldmarsal Lájdinánt G. Vartenslében. — *Generál-májorok*: Papilla, Benyovszki, Bergh. — *Gyalogság*: Alvintzi 1 Bataliom a' 2-dik. Dévintz 3-dik Batáliom. Eszterházi Antal elsô Bat. Bánátusi katonaság 4 Batálion (*mind-ôszve 7 Batálion.*) — *Lovas*: Vûrtenberg Drag. 3 Div. Gréfen Huszár 3 Divisio.

A' Horváth-országi Tábor: Fôb Vezér Generál Lájdinánt de-Vins. — Generál-májorok: Walisch, Rubin, Klébek. — Gyalogság: Prájz 3-dik Batálion. Dájtsmáiszter 3-dik Bat. Eszterházi Miklos 3-dik Bat. és 16 Bataliom Horváthság. (mind-ôszve 19 Batálion.) — Lovasság: 2 Divisio Gréfen Huszár. 3 Div. Toskána Leopold Drag.

A' Toth-országi Tábor: Fôbb Vezér Feldmarsal Lájdinánt Mitrovszki. — Generál-májor: Brentánó, Orosz, Likáner. — *Gyalogság*: Gyulai Samuelnek 3-dik Batáliomja. Nádasdi 3-dik Bat. Fô Hertzeg Ferdinánd 3-dik Bat. Pálfi 3-dik Bat. Károli 3-dik Bat. A' Toth-országi katonaságból 6. Batáliom (mind-ôszve 11 Batáliom.)

A' 2-dik Pattantyus Regementbôl 16 Kompánia; az elsöbôl 4, és igy 20 Kompánia Pattantyús.

Azok a' Sergek, mellyek ezen honapnak 1-sö napján mozdúltanak-meg a' Táborhoz utozni: Alsó Austriából: Langlois 1 Batálion, Stáin 1. Tillier 1. Toskána Károly 1. Toskána Ferdinánd 1. Pelegrini 1. Prájz 1. Dájtsmáiszter 1. Gránátéros 3. — —

Mor-

Morvából: Tsáfzár 1. Batálion. Laudon 1. Lásci 1. Palavitzini 1. — *Tseh-orfzágból*: Fábris 1. Vartenslében 1. Volfenbüttel 1. Oliv Vallis 1. — N. B. Háboruban edgy Batalion annyi föból áll; mint Békefségben edgy egéfz Regement; és igy képzelhetni mely véghetetlen erö áll a' határfzélen.

Sirmiából. Közelget, és tsak alig ha nem 15dik Mártziusban lefzen az a' fokakat érzékenyi-ö ora, melyben Belgrádnak forfa el-válik. A' mi réfzünkröl már ennek oftromlására minden kéfzületeket megtettenek. Printz de-*Ligné*, az In'fenér Seregnek Májora már Belgrádnak háta-meget minden-féle ostromló töltéfeket tsináltatott, és a' Tábor-helyét-is ott mérte-ki, és felettebb nagy vigyázáfsal tétetnek a' Rendeléfek. A' Szemlini lakofok 6 Kompániára ofztattak: Ezeknek magok közzül vagynak minden Tifztyeik és a' Városban kivül belöl ezek patrolároznak. Ezeken-kivül minden Város-kapuk keméný Katonai örizet alatt vagynak. A' Várofokon és Helységeken-kivül Sántzok-áfattak és ágyuval megrakattak, és még a' Várofoknak némely utfzáit-is Spanyol forompokkal rakták-bé. A' tüz ellen minden ház-elött edgy kád viz. — A' Belgrádot oftromló Sergek-is már ki-vagynak nevezve. Ez áll 7 Batálion Gránátérosból, kiknek Vezére Gen. B. *Alvintzi*, és 10 Bat. Flintás katonákból s. t.; de erröl ezután bövebben. — A' Belgrádi Törökök megint kegyetlenkedni kezdettenek a' Kerefztényeken, még tsak Papjaikat és a' leg-tifztefebb öfzhajú öregeket-is Sántz ásáfsal terhelik. A' miéinktöl más meg-akadályoztattak a' Törökök, hogy Belgrádba fzaladhafsanak, vagy oda eleséget vihefsenek; azér

többnyire *Nissába* szaladnak és ott magokat Sántzba verik. A' Török Keresztény Jobbágyok-is Sergekbe verték magokat, és a' Törökök' erőszak tételét erőszakkal verik-vissza, és nyomúlnak a' Duna-felé közelebb a' F. Tz. szélekhez. — A' Belgrádi Keresztény kereskedőknek minden jószágjaikat magokkal edgyütt a' Várba vitték a' Törökök, fegyvert adtanak nékik, hogy ők-is oltalmaznák a' Várat. Minden kemény munkát ezekkel dolgoztatnak; bottal áll a' Jautsár mindeniknek háta meget. Majd kiszabadúlnak ezek-is Egyiptomból! — A' Veres-toronyi Possnson belöl az Erdélyi Katonák a' *Kosiai* Klastromot el-foglalták és 80 Törököket fogtanak itt-el. Ezekröl-is bővebben következendő levelünkben; mert a' tudósitások-szerént nagy számú Török Sereg elött verték magokat a' mi népünk Tábori helyben. — Febr. 29-dikén A' Lovas Sergeknek Vezére, a' Mária Theresia Rendének Rittere G. *Karamelli* Károly Ur életének 73-dik esztendejében meg-hala. A' 6 Tábori Papok már a' Királyi szállásra Futokra el-mentenek. — T. T. *Áron Jákob* Ur, a' N. Váradi Megyének Nagy Prépostja, a' múlt honapnak 21-dikén a' romlandókat örökké vaokkal tserélte-fel.

Bihar Vármegyéböl Püspökiböl 25-dik Febr. „ Minekutánn Méltóságos *Kalotai Xaverius Ferentz*, a' N. Váradi Megyében kegyelmesen resolváltatott Püspök Ur ő Nagysága a' N. Váradi Püspöki lakóhelybe meg-érkezet vólna, itten csak edgy-néhány napokig tartott mulatása után Püspöki Szomszéd M. Várossába jöve, melyben a' Püspöknek nyári lakó Palotája vagyon, és ezen Püspökséghez tartozik.

Meg-

Meg-érkezvén ide, mindeneknek reménységén kivül, nem a' maga Püspöki Palotájába, hanem az itten lévö *Toskána* Sergének Ispotállyába mene, hól, noha a' Régement távól vagyon is, 30 ſzemélyekbül álló betegek feküſznek: a' betegeket itten rendre járta, ezeknek nyavaljáikat meg-tudakozta, öket meg-ajándékozta, és ezeknek gondviſeléſekröl, atyai rendeléſeket tett. Innen a' maga Palotájába késértetvén, minekutánna a' Város Elöl-jároitól meg-köſzöntetett volna, elöbb a' Plébániát, az-után a' Réformátuſok' Gyülekezetét megtekintette, valamint a' Plébánus Urat, ugy a' Réf. Prédikátort *Szokolai Iſtván* Urat meg-látogatta, és mind a' két Valláſon-lévö Elöl-járok és Lelki-Páſztorok jelen-létében a' Népet arra intette, hogy mind teſtvér atyaſiak olly Felebaráti-ſzeretettel éljenek, és ne háborogjanak. Nem ez-é az igaz fö Páſztor? ki elöbbiſzör-is nem a' maga Palotáját, hanem nyavaljás juhait látogatja, és a' maga két réſzen-lévö nyájának ſzivébe edgy máshoz-való Felebaráti-ſzeretet plántál.

Pápa. 4. Márt. — Eppen azon nap elött való eſtve, mely 1779-dik eſztendöben egész Váraſunkat Vulkánus kementzéjévö változtatta vala; bennünket megint ſzörnyü rémüleſsel töltebé. Ugyan-is moſt folyó Böjtmás Hovának 3-dikán eſtvéli 8-adfél orakor edgy Iſtáló itten meg-gyulodván, a' ſzerentsétlen ſzélnek ſegedelme által annyira terjede a' tüz, hogy már 11 ora tályban 21 Házok, 2 lakatos mühely és edgy Iſtáló füſtbe mentenek vala. Edgy 'Sidóné ijedtében és edgy lakatos legény a' tüz által életektöl meg-foſztottanak. Az itten lévö Katonaság'; a' Város elölljárói, (T. O.V. Ispány *Somogyi János*, és Préfektus Balaſavits Mihály Urakat ki-véven, kik a' magok példájokkal igen ſokot tselekedtenek) igen roſz és hidég eſzközök valának ezen veſzedelmes tüzben. — A' mi fö Hertzegünk *Ferentz* tegnap reggel (Penteken) indula a' Táborhoz.

Sz. S.